

Številka: 3711-9/2024/1

Datum: 14.02.2024

PREGLED STANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA V LETU 2023

V pregledu je prikazano stanje varnosti cestnega prometa v letu 2023 ter primerjava z zadnjim 5-letnim obdobjem (2019 – 2023). Podatki za leto 2023 so uradni.

1. Prometne nesreče in posledice v zadnjem 5-letnem obdobju

LETO	Št. PN	Št. PN s tel. poškodbo in smrtjo	Posledice (poškodbe)			Skupaj poškodbe (H+L)
			Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba	
2019	18861	6025	102	814	6756	7570
2020	14971	4780	80	678	5017	5695
2021	17050	5330	114	784	5654	6438
2022	18714	5983	85	862	6453	7315
2023	19780	6011	82	829	6391	7220
primerjava 23/19	5%	-0,2%	-20%	2%	-5%	-5%
primerjava 23/22	6%	0,5%	-4%	-4%	-1%	-1%

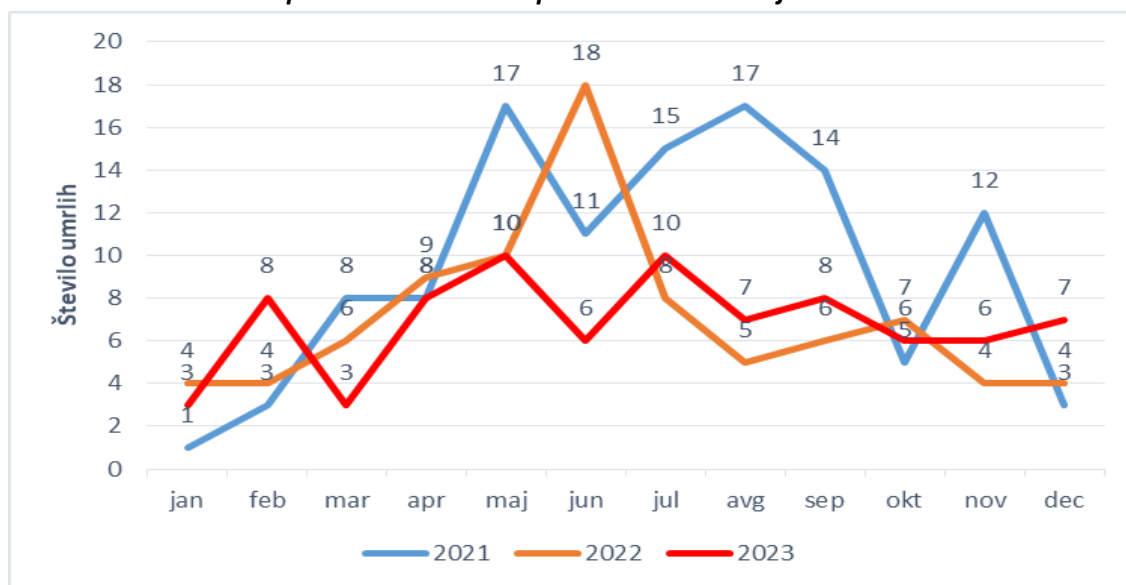
Zgornja tabela prikazuje primerjavo podatkov o prometnih nesrečah in posledicah za obdobje zadnjih petih let oz. od 2019 pa do 2023. Policisti so na slovenskih cestah v letu 2023 obravnavali 19.780 evidentiranih prometnih nesreč oz. 6 % več kot v letu 2022, za pol odstotka se je povečalo tudi število prometnih nesreč s telesnimi poškodbami in smrtjo.

V letu 2023 je na slovenskih cestah umrlo 82 udeležencev cestnega prometa oz. 3 manj kot v letu 2022 (zmanjšanje za 4 %). Boljše stanje prometne varnosti v primerjavi z letom 2022 je predvsem posledica boljšega stanja v prvi polovici leta, ko se je v štirih mesecih (januar, marec, april, junij) število umrlih udeležencev zmanjšalo za 17 v primerjavi s predlanskim letom. Število umrlih v prometnih nesrečah v letu 2023 je drugo najnižje odkar beležimo uradno statistiko prometnih nesreč (najmanj v letu 2020 – vpliv epidemije).

Število hudo telesno poškodovanih se je za 4 % zmanjšalo v primerjavi z letom 2022 – **do konca leta 2023 se je hudo telesno poškodovalo 829 udeležencev, kar predstavlja drugo najnižjo številko v zadnjem 5-letnem obdobju, če izvajamo obdobje epidemije.** Pri lažje telesno poškodovanih prav tako beležimo zmanjšanje v številu poškodovanih in sicer za 1 % v primerjavi z letom 2022– lažje telesno poškodovanih je bilo 6.391 udeležencev, t. j. najnižja številka v zadnjem 5-letnem obdobju, če izvajamo leti 2020 in 2021.

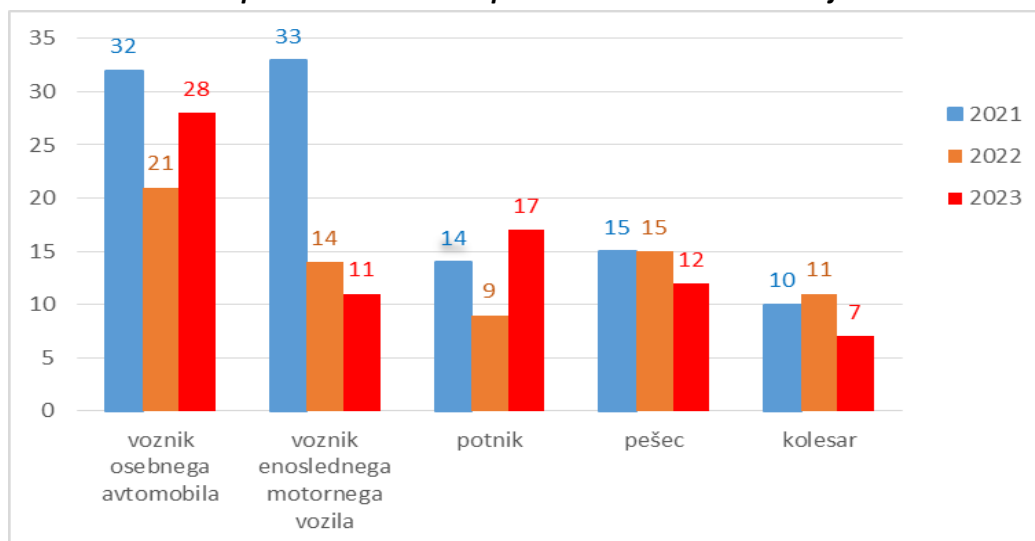
V primerjavi z letom 2019 je največji upad pri številu umrlih udeležencev in sicer za 20 % oz. 20 umrlih manj, upad je zaznan tudi pri številu lažje poškodovanih in sicer za 5 % ter številu nesreč s smrtnim izidom in poškodbo (upad za 14 nesreč oz. 0,2 %). Povečanje se beleži pri številu vseh evidentiranih prometnih nesreč (povečanje za 5 %) v primerjavi z letom 2019 in številu hudo telesno poškodovanih (povečanje za 2 %).

2. Umrla udeleženci v prometnih nesrečah po mesecih v obdobju 2021– 2023

Graf prikazuje število umrlih udeležencev cestnega prometa v zadnjem 3-letnem obdobju. V lanskem letu se je število umrlih udeležencev povečalo že v mesecu februarju, saj so umrli 4 udeleženci več kot v februarju 2022. V mesecih julij, avgust, september in november sta umrli 2 udeleženci več kot v istih mesecih leta 2022. Tudi decembra so umrli 3 udeleženci več kot decembra 2022. Pri ostalih mesecih, razen meseca maja z enakim številom umrlih kot maja 2022, se je število umrlih udeležencev zmanjšalo, največ meseca junija in sicer za 12 udeležencev. Meseca marca so umrli 3 manj kot marca 2022. Po 1 udeleženec manj je umrl meseca januarja, aprila in oktobra.

3. Umrla udeleženci v prometnih nesrečah po vrsti udeleženca v obdobju 2021 – 2023

V letu 2023 že drugo leto zapored beležimo zmanjšanje števila umrlih voznikov enoslednih motornih vozil. Zmanjšanje je tudi pri voznikih e-skirojev, saj v letu 2023 ni bilo smrtnih žrtev, v letu 2022 pa sta umrli dve osebi. Zmanjšanje glede na leto 2022 beležimo pri pešcih in kolesarjih, povečanje pa pri voznikih osebnih avtomobilov in potnikih. V letu 2023 je na slovenskih cestah umrlo največ voznikov osebnih avtomobilov, in sicer 28 oz. 7 več kot v letu 2022, t. j. 33 % porast. Povečanje števila umrlih beležimo še pri potnikih, saj jih je v lanskem letu umrlo 8 več kot v letu 2022 oz. kar 89 % več.

Največje zmanjšanje beležimo pri kolesarjih, kjer se je zmanjšalo število umrlih za 4 oz. za 36 % v primerjavi z letom 2022. Poleg omenjenega sta umrla še 2 voznika e-kolesa. Zmanjšanje beležimo tudi pri voznikih enoslednih motornih vozil (EMV) – lani je umrlo 11 voznikov EMV oz. 21 % manj kot v letu 2022 ter pri pešcih – 12 umrlih oz. 3 manj kot v letu 2022 oz. 20 % zmanjšanje.

Beležimo tudi 3 umrle voznike tovornega vozila (6 v 2022) in 1 umrlega voznika traktorja (2 v 2022). Umrli je tudi 1 udeleženec iz kategorije »ostalo«.

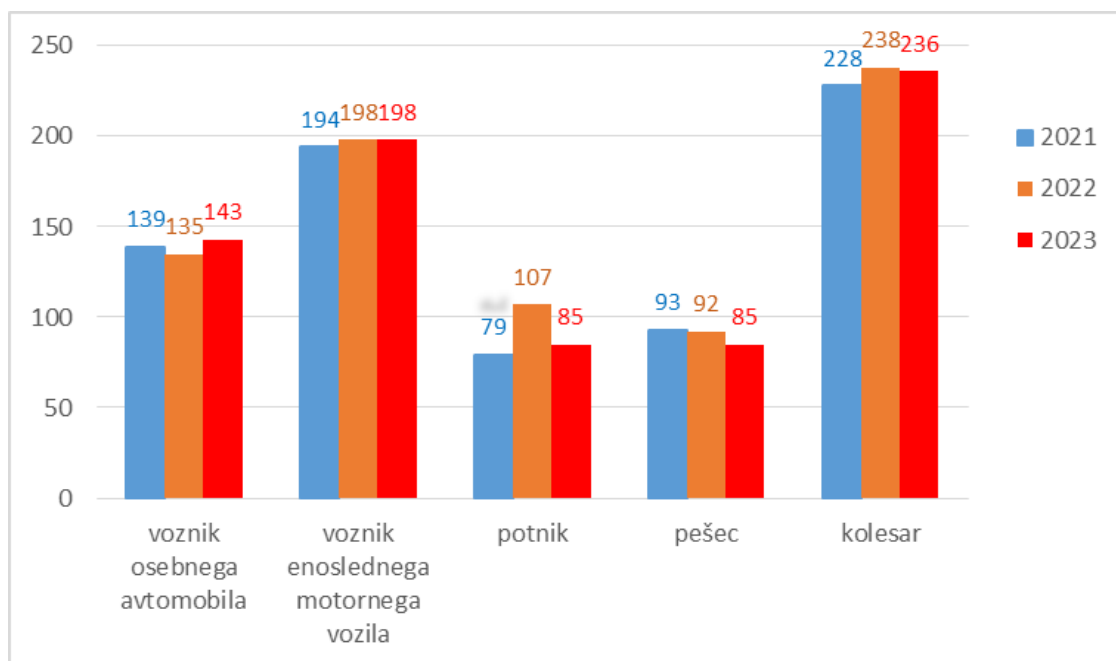
Skupno število umrlih ranljivih udeležencev cestnega prometa (vozniki enoslednih vozil in trikoles, pešci, kolesarji in e-kolesarji, vozniki e-skirojev, itd.) je v letu 2023 znašalo 32 (46 v 2022) oz. 39 % vseh umrlih, znižalo se je za 15 % glede na leto poprej (54 % v 2022). Delež umrlih ranljivih udeležencev je bil v letih 2021 in 2022 največji v zadnjem 10-letnem obdobju.

V matriki na naslednji strani je za leto 2023 prikazano, s kom je bil posamezen udeleženec udeležen v prometni nesreči, v kateri je tudi umrl. Največ umrlih je bilo v prometnih nesrečah, kjer je bil udeležen voznik osebnega avtomobila – umrlo je 33 oseb, največ voznikov osebnih avtomobilov in pešcev – v vsaki kategoriji po 9 umrlih, ter 11 pod ostalo, kjer so šteti potniki v vozilih. Pri 24 umrlih osebah je bilo udeleženo samo 1 vozilo. V prometni nesreči z osebnim avtomobilom je tako umrlo največ ranljivih udeležencev – že prej omenjenih 9 pešcev, 1 kolesar, 2 motorista ter 1 mopedist. Štirje kolesarji so umrli v prometnih nesrečah, v kateri ni bilo drugega udeleženca, prav tako oba voznika električnih koles. Dva voznika tovornih vozil sta umrla v trčenju z drugim tovornim vozilom, eden pa v prometni nesreči kot samo-udeležen. Med 28 umrlimi vozniki osebnih avtomobilov jih je bilo 11 samo-udeleženih.

Umrli udeleženci ...	...v prometni nesreči z/s ?										
	pešec	kolesar	voznik mopeda	voznik motor. kolesa	voznik avtom.	voznik tov. vozila	voznik busa	Ostali *	voznik e-skiroja	samo udeležba	SKUPAJ
pešec				1	9	1	1				12
kolesar					1			2		4	7
Voznik el. kolesa										2	2
voznik mopeda					1					2	3
voznik motornega kolesa				3	2	1				2	8
voznik avtomobila					9	8				11	28
voznik avtobusa											0
voznik tovornega vozila						2				1	3
Ostali*				1	11		3	2		2	19
voznik e-skiroja											0
SKUPAJ	0	0	0	5	33	12	4	4	0	24	82

* - v kategorijo ostali so vključeni vsi potniki, vozniki traktorja in lahkega štirikolesa

4. Hudo telesno poškodovani udeleženci po vrsti udeleženca v obdobju 2021 – 2023

V zadnjem 3-letnem obdobju je bilo največ hudo telesno poškodovanih udeležencev med kolesarji. V letu 2023 se je hudo telesno poškodovalo 236 kolesarjev oz. za 1 % manj kot v letu 2022. Delež hudo telesno poškodovanih kolesarjev je enak kot v 2022 in sicer 28 %. Število hudo telesno poškodovanih voznikov enoslednih motornih vozil je ostalo enako kot v letu 2022 – 198. Delež se je nekoliko zvišal in znaša 24 % v letu 2023 (23 % v letu 2022). Zmanjšanje beležimo tudi pri potnikih, saj se je število hudo telesno poškodovanih potnikov zmanjšalo za 21 % na 85 (107 v 2022) in pri pešcih za 8 % na 85 (92 v 2022). Število hudo telesno poškodovanih voznikov osebnih avtomobilov pa se je povečalo za 6 % na 143.

Glede na to, da so v zgornjem grafu prikazane samo večje skupine hudo telesno poškodovanih udeležencev, je potrebno dodati, da beležimo zmanjšanje števila hudo telesno poškodovanih pri voznikih e-skirojev, saj je bilo v letu 2023 hudo telesno poškodovanih 29 (30 v 2022), voznikih e-koles 11 (16 v 2022) in voznikih tovornih vozil 10 (21 v 2022).

5. Umrlji in poškodovani udeleženci po starostnih skupinah

Starostni razred	Posledice (poškodbe)		
	Smrt	Huda tel. pošk.	Lažja tel. pošk.
od 0 do 14	4	26	458
od 15 do 17	2	34	347
od 18 do 24	7	79	956
od 25 do 34	7	90	979
od 35 do 44	7	110	1068
od 45 do 54	14	129	976
od 55 do 64	10	163	778
nad 64	31	198	829

Največ umrlih udeležencev v prometnih nesrečah v letu 2023 je bilo v starostni skupini nad 64. letom starosti – 31 (31 v letu 2022) umrlih. Sledijo starostna skupina od 45. do 54. leta – 14 (14 v 2022) umrlih ter starostna skupina od 55. do 64. leta – 10 (17 v 2022). V vsaki od treh starostnih skupin od 18. do 24. leta, od 25. do 34. leta in od 35. do 44. leta je umrlo 7 oseb. Umrlo je 6 mladoletnih oseb (2 v 2022) – 4 otroci in 2 mladostnika. Delež umrlih najstarejših udeležencev je v lanskem letu znašal 38 % (36 % v letu 2022), kar je največ do sedaj.

Pri najstarejših udeležencih je bilo tudi največ hudo telesno poškodovanih – 198 udeležencev, največ lažje telesno poškodovanih pa je bilo v starostni skupini med 35. in 44. letom starosti – 1068 udeležencev.

6. Povzročitelji prometnih nesreč po starostnih skupinah

Starostni razred	Št. povzročenih PN*	Posledice, ki so jih utrpeli vsi udeleženci		
		Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba
0-14	178	2	15	146
15-17	236	2	23	175
18-24	2469	7	88	1033
25-34	2672	14	112	1007
35-44	2700	11	123	1015
45-54	2518	16	125	933
55-64	2159	9	138	788
65+	2729	20	145	853

* - Pri nekaterih prometnih nesrečah je lahko več povzročiteljev oz. lahko je tudi neznan

Največ prometnih nesreč so v letu 2023 povzročili najstarejši udeleženci (65 let in več) in sicer 2.729 prometnih nesreč (2.536 v letu 2022). Sledi starostna skupina med 35. in 44. letom starosti – 2.700 povzročenih prometnih nesreč (2.704 v 2022). Največ udeležencev je umrlo v prometnih nesrečah, ki so jih povzročili najstarejši povzročitelji, stari nad 64 let – 20 umrlih (27 v 2022). Sledi starostna skupina od 45. do 54. let – 16 umrlih (17 v 2022). V celotnem 5-letnem obdobju, od začetka leta 2019, so največ nesreč povzročili udeleženci iz starostne skupine od 25. do 34. leta starosti, skupaj so povzročili 13.602 prometni nesreči.

V zadnjem obdobju je zaznati povečanje deleža umrlih zaradi povzročiteljev iz dveh najstarejših skupin udeležencev. Delež umrlih zaradi povzročiteljev iz starostne skupine nad 64. let starosti, se je povečal iz 14 % leta 2017 na 24 % v letu 2023 (31 % v 2022). Tudi delež v starostni skupini od 55 do 64 let, se je povečal in sicer iz 9 % v letu 2017 na 11 % v 2023 (15 % v letu 2022). Največji padec v istem obdobju beležimo pri starostni skupini od 25. do 34. let starosti, saj je delež padel iz 28 % v letu 2017 na 17 % v lanskem letu (15 % v letu 2022).

Spodnja tabela prikazuje število voznikov z veljavnim vozniškim dovoljenjem (VVD) v starostnih skupinah 61-70 let, 71-80 let, 81-90 let in več kot 90 let ter njihov delež glede na vse imetnike v Sloveniji, ki jih je bilo na zadnji dan lanskega leta 1.355.071. Imetnikov VVD nad 61 let je 29,19 %.

Število voznikov z veljavnim VD na dan 31.12.2023						
starostni razred	61-70 let	71-80 let	81-90 let	Več kot 90 let	Skupaj (vsa VD-61+)	Skupaj (vsa VD)
št. VD	229971	136740	28005	880	395596	1355071
delež	16,97%	10,09%	2,07%	0,06%	29,19%	100,00%

7. Povzročitelji smrtnih prometnih nesreč

Povzročitelj prometne nesreče*	Število vseh umrlih udeležencev					Delež vseh umrlih udeležencev				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
vozniki osebnih avtomobilov	59	42	63	47	46	57%	53%	55%	55%	57%
vozniki enoslednih motor. vozil	21	19	21	10	9	20%	24%	18%	12%	11%
pešci	7	3	6	5	3	7%	4%	5%	6%	4%
kolesarji	7	7	3	7	6	7%	9%	3%	8%	7%
vozniki tovornih vozil	6	6	17	8	8	6%	8%	15%	9%	10%
ostali udeleženci	3	3	4	9	9	3%	4%	4%	10%	11%

* Pri nekaterih prometnih nesrečah je več povzročiteljev

V obdobju zadnjih 5 let so vozniki osebnih avtomobilov najpogostejši povzročitelji prometnih nesreč s smrtjo udeleženca – v letu 2023 je v prometnih nesrečah, ki so jih povzročili vozniki osebnih avtomobilov, umrlo 46 udeležencev oziroma 57 % vseh umrlih. Delež umrlih v prometnih nesrečah, ki jih je povzročil voznik osebnega avtomobila, je bil v zadnjem 5-letnem obdobju 55,4 %. Po deležu umrlih v letu 2023 sledijo vozniki enoslednih motornih vozil, ki so bili lani odgovorni za smrt 9 udeležencev oziroma 11 % med vsemi, kar predstavlja najnižji delež v 5-letnem obdobju. Delež umrlih zaradi prometnih nesreč, povzročenih s strani voznikov enoslednih motornih vozil, v zadnjem 5-letnem obdobju v povprečju znaša 17 %. Omeniti je potrebno tudi voznike tovornih vozil, zaradi katerih je v letu 2023 umrlo 8 udeležencev oziroma 10 % vseh umrlih. Delež v zadnjem 5-letnem obdobju v povprečju znaša 10 %.

8. Prometne nesreče in posledice – povzročitelj prometne nesreče pod vplivom alkohola v zadnjem 5-letnem obdobju

LETO	Št. PN	Št. PN s poškodbo in smrtjo	Poškodbe			Skupaj poškodbe (H+L)
			Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba	
2019	1554	611	33	140	621	761
2020	1364	516	27	122	472	594
2021	1513	601	37	111	615	726
2022	1590	621	17	128	626	754
2023	1507	589	21	126	588	720
primerjava 23/19	-3%	-4%	-36%	-10%	-5%	-5%
primerjava 23/22	-5%	-5%	24%	-2%	-6%	-5%

V letu 2023 so bili povzročitelji prometnih nesreč pod vplivom alkohola (nad dovoljeno mejo) odgovorni za 1507 (1.590 v letu 2022) prometnih nesreč oz. 5 % manj kot v letu 2022. Enako zmanjšanje beležimo tudi pri številu prometnih nesreč s telesno poškodbo in smrtjo in sicer za 5 % v primerjavi z letom poprej.

V prometnih nesrečah, ki jih je povzročil alkoholiziran udeleženec, je umrlo 21 (17 v letu 2022) udeležencev oz. 24 % več kot v letu 2022 (4 umrlih več). Delež alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom znaša 25,6 % (21 % v letu 2022, 33 % v letu 2021, 37 % v letu 2020).

Upad beležimo pri številu hudo telesno poškodovanih udeležencih – hudo telesno je bilo poškodovanih 126 (128 v 2022) udeležencev (-2 %), lažje telesno poškodovanih pa je bilo 588 (626 v 2022) poškodovanih (-6 %).

V primerjavi z letom 2019 je zaznano izboljšanje stanja tako pri številu prometnih nesreč s povzročitelji pod vplivom alkohola kot tudi pri posledicah. Največji upad je pri številu umrlih, kjer je zmanjšano za 12 udeležencev oz. za 36 %.

Vozniki, ki so imeli do največ 0,50 grama alkohola na kilogram krvi ali do 0,24 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka, so v letu 2023 povzročili 330 prometnih nesreč, od tega 128 s telesno poškodbo. V teh prometnih nesrečah je umrlo 8 udeležencev, 30 je bilo hudo telesno poškodovanih, 128 pa lažje telesno poškodovanih.

Povprečna stopnja alkohola v vseh prometnih nesrečah z alkoholiziranim povzročiteljem je bila 1,38 g alk/kg krvi, v smrtnih prometnih nesrečah – 1,09 g alk/kg krvi, v prometnih nesrečah s hudimi telesnimi poškodbami –1,29, z lažjimi telesnimi poškodbami – 1,48 in v prometnih nesrečah brez poškodbe – 1,34 g alk/kg krvi.

Policisti so odredili 466.544 alkotestov, od tega je bilo 11.577 pozitivnih, 454.591 negativnih in 268 odklonjenih.

Starostni razred (v letih)	Št. povzročenih PN - vozniki motornih vozil pod vplivom alkohola	Posledice, ki so jih utrpeli vsi udeleženci		
		Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba
od 0 do 14	1	0	0	1
od 15 do 17	7	0	2	2
od 18 do 24	150	2	15	68
od 25 do 34	287	6	25	97
od 35 do 44	306	6	25	108
od 45 do 54	268	2	17	108
od 55 do 64	207	2	17	58
nad 64	160	2	6	47

Zgornja tabela prikazuje voznike motornih vozil – povzročitelje prometnih nesreč, ki so pod vplivom alkohola (nad dovoljeno mejo) povzročili prometno nesrečo. Največ prometnih nesreč so povzročili udeleženci v starostni skupini med 35. in 44. letom starosti (306 prometnih nesreč, v katerih je umrlo 6 udeležencev) ter v starostni skupini med 25. in 34. letom starosti (287 prometnih nesreč, v katerih je umrlo 6 udeležencev). V omenjeni starostni skupini so povzročili tudi največ smrtnih prometnih

nesreč. Prav tako so vozniki v obeh starostnih razredih povzročili največ hudih telesnih poškodb (skupaj 50).

9. Prometne nesreče in posledice – povzročitelj pod vplivom prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi

LETO	Št. PN	Št. PN s telesno poškodbo	Poškodbe			Skupaj poškodbe (H+L)
			Smrt	Huda tel. poškodba	Lažja tel. poškodba	
2019	82	64	10	29	60	89
2020	63	44	7	16	44	60
2021	76	54	11	24	32	56
2022	87	67	13	28	51	79
2023	92	44	3	24	20	44
primerjava 23/19	12%	-31%	-70%	-17%	-67%	-51%
primerjava 23/22	6%	-34%	-77%	-14%	-61%	-44%

V letu 2023 so povzročitelji pod vplivom prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi povzročili 92 prometnih nesreč, od tega 44 prometnih nesreč s telesno poškodbo udeleženca. V teh prometnih nesrečah so umrli 3 udeleženci (10 manj kot v letu 2022), 24 je bilo hudo telesno poškodovanih (4 manj kot v letu 2022), 20 pa je bilo lažje telesno poškodovanih (31 manj kot v letu 2022). Delež umrlih zaradi omenjenih povzročiteljev je bil v preteklem letu 4 %.

Policisti so odredili 1.505 strokovnih pregledov na droge, od tega je bilo 264 pozitivnih, 812 odklonjenih in 276 negativnih.

Zaradi povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola (tudi nad 0,00 g alk/kg krvi) ter povzročiteljev pod vplivom prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi je umrlo 32 udeležencev cestnega prometa (39 % vseh umrlih).

10. Uporaba varnostnega pasu / zaščitne čelade v prometnih nesrečah

Uporaba varnostnega pasu med vozniki osebnih avtomobilov		uporabljal	ni uporabljal	neznano	skupaj	% uporabe	% neuporabe
Umrli	2019	19	10	0	29	66%	34%
	2020	20	8	1	29	69%	28%
	2021	18	13	1	32	56%	41%
	2022	15	6	0	21	71%	29%
	2023	20	8	0	28	71%	29%
Huje telesno poškodovani	2019	133	23	7	163	82%	14%
	2020	87	20	7	114	76%	18%
	2021	111	17	11	139	80%	12%
	2022	115	13	7	136	85%	10%
	2023	116	27	0	143	81%	19%
Lažje telesno poškodovani	2019	2999	88	129	3216	93%	3%
	2020	2039	58	75	2172	94%	3%
	2021	2239	45	109	2393	94%	2%
	2022	2513	44	154	2711	93%	2%
	2023	2395	192	0	2587	93%	7%

Stopnja uporabe varnostnega pasu v letu 2023 je pri umrlih voznikih osebnih avtomobilov znašala 71 % oz. enako kot v letu 2022, t. j. največ v zadnjem 5-letnem obdobju. Od 28 umrlih voznikov osebnih avtomobilov, jih je 20 uporabljalo varnostni pas. Delež neuporabe varnostnega pasu je znašal 29 %. Od skupaj 143 hudo poškodovanih voznikov osebnih avtomobilov, jih je 116 oz. 81 % uporabljalo varnostni pas. Stopnja uporabe je bila največja pri lažje telesno poškodovanih voznikih osebnih avtomobilov, saj je varnostni pas uporabljalo 93 % oz. 2.395 voznikov.

Pri 17 umrlih potnikih je stopnja uporabe varnostnega pasu 59 % - 10 ga je uporabljalo, 7 ga ni uporabljalo (stopnja uporabe v 2022 je bila 67 %, v 2021 pa 50 %). Pri umrlih vozniki tovornih vozil je bila uporaba varnostnega pasu 100 %, tudi edini umrli voznik traktorja ga je uporabljal.

Uporaba čelade pri umrlih kolesarjih je znašala le 29 %. Zaščitne kolesarske čelade nista imela niti voznika e-kolesa. Pri umrlih voznikih EMV je uporaba čelade znašala 82 %.

11. Umrli udeleženci v cestnem prometu po statističnih regijah v obdobju 2021 – 2023

Statistična regija	Umrli			Primerjava 2022/2023	Št. umrlih na 10.000 preb. v letu 2023
	2021	2022	2023		
Pomurska	9	3	6	100%	0,53
Gorenjska	9	14	11	-21%	0,52
Podravska	23	15	15	0%	0,46
Koroška	4	2	3	50%	0,43
Goriška	9	1	5	400%	0,42
Posavska	5	4	3	-25%	0,40
Savinjska	17	12	10	-17%	0,39
Primorsko-notranjska	3	6	2	-67%	0,37
Zasavska	1	1	2	100%	0,36
Obalno-kraška	9	8	4	-50%	0,34
Osrednjeslovenska	15	12	17	42%	0,31
Jugovzhodna Slo	10	7	4	-43%	0,27
SKUPAJ	114	85	82	-4%	0,39

Če smrtne žrtve primerjamo po statističnih regijah glede na število umrlih in prebivalcev, v letu 2023 najbolj negativno izstopata pomurska in gorenjska statistična regija, ki imata statistično 0,53 oz. 0,52 umrlega na 10.000 prebivalcev, v absolutnem številu pa je umrlo 6 oz. 11 udeležencev. Negativno izstopajo tudi podravska, koroška in goriška statistična regija s po 15, 3 in 5 umrlimi oz. statistično 0,42-0,46 umrlega na 10.000 prebivalcev. V primerjavi z letom 2022 se je v goriški statistični regiji zabeležilo 400 % povečanje števila umrlih oz. absolutno 5 umrlih. Povečanje števila umrlih glede na leto 2022 so imeli v pomurski in zasavski statistični regiji in sicer za 100 %.

Najbolj pozitivno izstopata osrednjeslovenska statistična regija in regija jugovzhodne Slovenije, ki izkazujeta v 2023 najnižje število umrlih na 10.000 prebivalcev, t. j. 0,27 oz. 0,31. Absolutno najnižje število umrlih je v primorsko-notranjski in zasavski statistični regiji s po 2 umrlima udeležencema oz. pri primorsko-notranjski regiji se izkazuje upad za 67 %, pri zasavski pa porast za faktor 2 v primerjavi z letom 2022. Večji trend znižanja števila umrlih v primerjavi z 2022 je zabeležen tudi v obalno-kraški regiji in sicer za 50 %, kjer so imeli statistično 0,34 umrlega na 10.000 prebivalcev. Absolutno največ umrlih je bilo v osrednjeslovenski statistični regiji (17 umrlih), kjer je bilo povečanje za 42 % v primerjavi z 2022, sledi podravska statistična regija z absolutno 15 umrlimi tako kot v letu 2022. V gorenjski in savinjski statistični regiji je umrlo 11 oz. 10 udeležencev v prometu, kar v primerjavi z letom 2022 pomeni zmanjšanje za 21 % oz. 17 %.

12. Umrli udeleženci v cestnem prometu po državljanstvu v obdobju 2019 – 2023

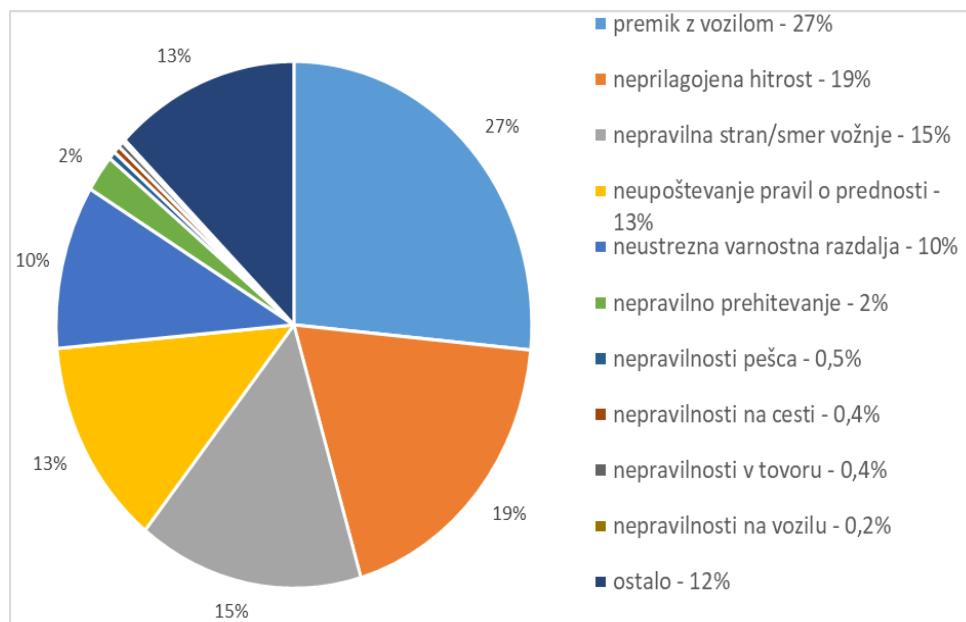
LETO	2019	2020	2021	2022	2023
Slovenski državljani	82	74	98	70	74
Ostali državljani	20	6	16	15	8
Delež tujih državljanov	19,6%	7,5%	14,0%	17,6%	10,8%
BIH	4	1	1	5	1
HRVAŠKA	0	1	1	1	1
ITALIJA	2	1	1	0	2
NEMČIJA	0	2	0	0	0
AVSTRIJA	4	0	0	1	0
ROMUNIJA	2	0	1	2	4
SRBIJA	1	0	2	2	0
ČEŠKA REPUBLIKA	0	0	2	0	0
MADŽARSKA	1	0	0	1	0
S. MAKEDONIJA	0	0	0	1	0
PAKISTAN	0	0	2	1	0
KOSOVO	0	0	1	0	0
SIRIJA	2	0	0	0	0
SLOVAŠKA	2	0	0	0	0
ŠVICA	0	1	0	0	0
UKRAJINA	0	0	1	0	0
NEZNANO	0	0	2	0	0
POLJSKA	0	0	1	0	0
RUSIJA	1	0	0	0	0
TURČIJA	0	0	1	0	0
VELIKA BRITANIJA	1	0	0	0	0
AFGANISTAN	0	0	0	1	0

V letu 2023 je na slovenskih cestah umrlo 74 slovenskih državljanov ter 8 tujih državljanov. Delež tujcev je znašal 10,8 %. Delež umrlih tujcev na naših cestah je najnižji v letih 2019-2023, z izjemo leta 2020, ko je bil še nižji, predvsem zaradi vpliva epidemije COVID-19. V letu 2023 je bilo največ umrlih (4) med državljani Romunije, umrlih državljanov Romunije je v zadnjem 5-letnem obdobju 9, več jih je le še iz BiH, in sicer 12.

Med povzročitelji 74 smrtnih prometnih nesreč v letu 2023 jih je 8 (11 %) tujih državljanov ter 66 domačih državljanov. Med povzročitelji 722 prometnih nesreč s hudo telesno poškodbo v letu 2023 pa jih je 129 (18 %) tujih državljanov ter 593 domačih državljanov.

13. Vzroki za nastanek prometnih nesreč v letu 2023

Najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč tudi v letu 2023 ostaja nepravilen premik z vozilom – zaradi tega vzroka je zabeleženih 5.247 (v 2022 4.753) prometnih nesreč oz. 27 % vseh nesreč. Sledi vzrok neprilagojena hitrost – 3.744 (v 2022 3.498) prometnih nesreč oz. 19 % ter nepravilna stran oz. smer vožnje – 3.029 (v 2022 2.961) prometnih nesreč oz. 15 %.

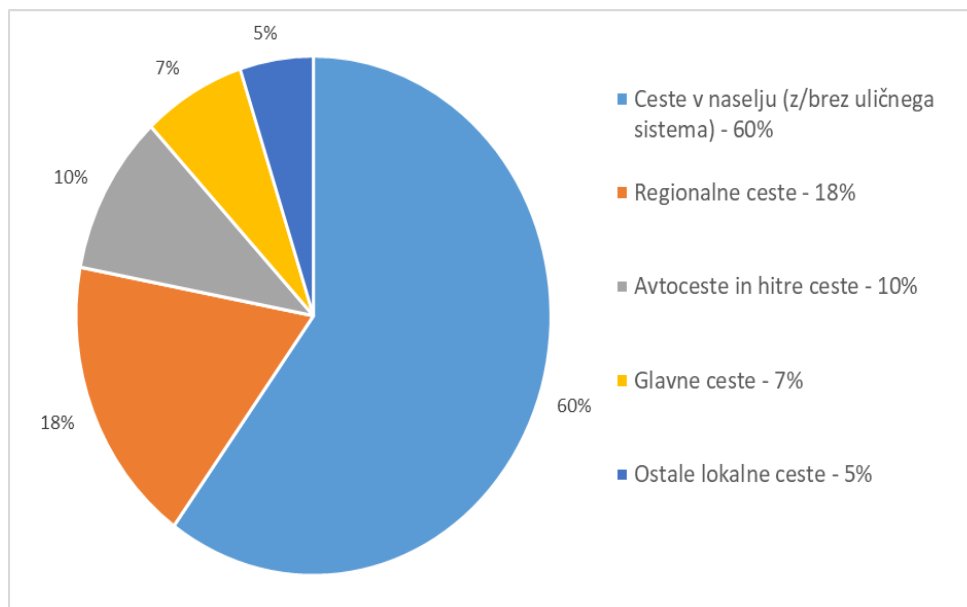
Najpogostejši vzroki za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom so:

- neprilagojena hitrost – 28 prometnih nesreč s smrtnim izidom (32 umrlih udeležencev),
- nepravilna stran oz. smer vožnje – 20 prometnih nesreč s smrtnim izidom (22 umrlih udeležencev),
- neupoštevanje pravil o prednosti – 12 prometnih nesreč s smrtnim izidom (13 umrlih udeležencev).

Zaradi navedenih vzrokov prometnih nesreč s smrtnim izidom, je umrlo 67 udeležencev oz. 82 % vseh umrlih. Zaradi nepravilnega prehitevanja in nepravilnosti pešca so umrli po 3 udeleženci, zaradi premika z vozilom 4 udeleženci ter zaradi vzroka zabeleženega pod ostalo 5 udeležencev. V primerjavi z letom 2022, v lanskem letu beležimo največje zmanjšanje pri vzroku nepravilna stran oz. smer vožnje (33 umrlih v letu 2022, lani 22 umrlih). Lani je največ udeležencev umrlo (32) pri prometnih nesrečah zaradi neprilagojene hitrosti (v letu 2022 26 umrlih udeležencev).

14. Prometne nesreče glede na vrsto ceste v letu 2023

V letu 2023 je bilo največ prometnih nesreč evidentiranih (**vključene tudi prometne nesreče z uradnim zaznamkom**) na cestah v naselju (z ali brez uličnega sistema) in sicer 22.528 oz. 60 % in na regionalnih državnih cestah – 6.776 prometnih nesreč oz. 18 %. Sledijo avtoceste in hitre ceste – 3.729 prometnih nesreč oz. 10 %.

- Na regionalnih cestah je bilo v lanskem letu 23 prometnih nesreč s smrtnim izidom (24 v letu 2022), umrlo je 25 udeležencev cestnega prometa, tako kot v letu 2022.
- Na cestah v naselju (z ali brez uličnega sistema) je bilo lani 25 prometnih nesreč s smrtnim izidom (20 v letu 2022), umrlo je 25 udeležencev cestnega prometa (20 v letu 2022).
- Na glavnih cestah je bilo lani 13 prometnih nesreč s smrtnim izidom (8 v letu 2022), umrlo je 13 udeležencev cestnega prometa (8 v letu 2022).
- Na avtocestah in hitrih cestah je bilo lani 8 prometnih nesreč s smrtnim izidom (20 v letu 2022), umrlo je 13 udeležencev cestnega prometa (25 v letu 2022).
- Na ostalih lokalnih cestah je bilo lani 6 prometnih nesreč s smrtnim izidom (6 v letu 2022), umrlo je 6 udeležencev cestnega prometa (7 v letu 2022).

V primerjavi z letom 2022, beležimo predvsem povečanje umrlih na glavnih cestah (13 v letu 2023, 8 v letu 2022) in cestah v naselju (25 v letu 2023, 20 v letu 2022) ter izboljšanje stanja na avtocestah in hitrih cestah (13 v letu 2023, 25 v letu 2022).

Sabina Mišigoj, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, 14. februar 2024.